

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ Національного еколого-натуралістичного центру

/redcrossukraine
REDCROSS.ORG.UA

Коронавірус: профілактика інфікування і поширення

Як знизити ризик інфікування коронавірусом?

Мийте руки з милом (мінімум 20 с) або дезінфекційними засобами із вмістом спирту

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя; відразу викидайте серветку і мийте руки

Тримайтеся на відстані від людей, у яких кашель або підвищена температура

Як захистити інших від інфікування?

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя

Одразу викидайте використану серветку і закривайте кришку смітника

Регулярно мийте руки під час догляду за хворими, а також після кашлю та чхання

Чи варто надягати медичну маску?

Так. Якщо у вас є респіраторні симптоми – кашель, утруднене дихання

Так. Якщо ви надаєте допомогу особам із респіраторними симптомами

Не потрібно, якщо немає респіраторних симптомів

Медичні працівники мають надягати респіратори

Коли використовувати медичну маску

1. Якщо ви здорові, вам потрібно носити маску, тільки якщо ви доглядаєте за людиною з підозрою на інфекцію COVID-19

3. Маски ефективні лише в поєднанні з обробкою рук за допомогою спиртової засоби або миття рук водою з милом

2. Надягайте маску, якщо кашляєте і чхаете

4. Якщо ви носите маску, ви повинні знати, як її правильно використовувати й утилізувати

Як надягати, використовувати, знімати і утилізувати маску

1. Перед тим як надіти маску, вимийте руки із засобом на спиртовій основі або милом

4. Зніміть маску новою, як тільки вона стала вологою, не використовуйте повторно

2. Покривайте рот і ніс маскою і переміщайтесь, проміж вашим обличчям і маскою не виникає прогалин

5. Як знімати маску: не торкайтесь до її зовнішньої поверхні – зніміть маску за гумки; негайно знімайте у закритій контейнер; протріть руки засобом на основі спирту чи мийте з милом

3. Не торкайтесь руками зовнішньої поверхні маски під час її використання; якщо зробили це, протріть руки засобом на основі спирту чи мийте з милом

Залишайтеся здорові під час подорожі

Уникайте подорожей, якщо у вас гарячка і кашель

Уникайте тісного контакту з людьми, у яких гарячка та кашель

Якщо у вас гарячка, кашель і утруднене дихання, зверніться до лікаря якомога раніше.

Часто знезаражуйте руки засобом на основі спирту або мийте з милом

Не торкайтесь очей, носа чи рота

Якщо вам стає погано під час подорожі, повідомте про це екіпаж та зверніться до лікаря

Їжте тільки добре приготувану їжу

Якщо ви звертаєтесь по медичну допомогу, повідомте лікаря про свої попередні подорожі

Не плывте в громадських місцях

Уникайте тісних контактів із тваринами

Безпека харчових продуктів

Навіть у районах, постраждалих від епідемії, м'ясні продукти можна вживати за умови правильного приготування

Використовуйте різні дошки для подрібнення та ножі для сирого м'яса та вареної їжі

Мийте руки між обробкою сирого та вареної їжі

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

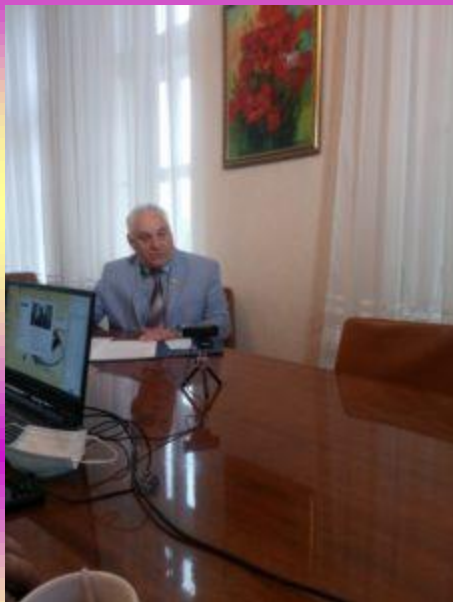
Джерело: Всесвітня організація охорони здоров'я

У НОМЕРІ:

Друга онлайн-нарада з директорами закладів позашкільної освіти	4
Унікальна яблуня зацвіла на Сумщині	7
Досвід з організації дистанційної роботи філії «Шафран»	9
Пам'ятаємо та вшановуємо!	10
Заходи до Дня пам'яті та примирення, 75-ї річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні	11
Онлайн-міст «Форум позашкільників 2020»	12
Міжнародний фінал конкурсу науково-технічної творчості молоді ISEF (International Science & Engineering Fair)	15
Дистанційна форма проведення весняної сесії Природничої школи учнівської молоді	16
Вихованці КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ» – учасники Міжнародної науково-практичної он-лайн конференції	18
Юні екологи Львівщини досліджують водойми	19
Всеукраїнський конкурс «Україна рушнікова»	20
Онлайн-конференція з питань дистанційної освіти та навчально-дослідної роботи в закладах освіти	22
Онлайн конференція «Найяскравіші спогади за рік»	24
Позашкілля в онлайні	25
Анонс	26

Друга онлайн-нарада з директорами закладів позашкільної освіти

5 травня об 11 годині, в режимі відеоконференцзв'язку, відбулася друга онлайн-нарада з директорами закладів позашкільної освіти, завідувачами відділів еколого-натуралістичного напрямку Палаців, Будинків дітей та юнацтва еколого-натуралістичного напрямку, з метою продовження обговорення ключових питань діяльності профільних установ, пролонгована Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України ще на початку квітня, під час попередньої онлайн-зустрічі. Саме тому сьогоднішня розмова стала частиною цілого ряду заздалегідь запланованих нарад з керівними особами закладів системи позашкільної освіти.

Серед ключових питань, які були винесені на обговорення:

- збереження матеріально-технічної і навчальної бази закладів позашкільної освіти;
- фінансова складова успішного функціонування ЗПО в умовах карантину;
- вимоги державної служби якості освіти щодо дотримання вимог законодавства у сфері позашкільної освіти;
- виконання покладених державою на заклади позашкільної освіти завдань з координаційної, навчально-виховної та програмно-методичної діяльності на час карантину;
- відновлення змісту діяльності та стратегія (стандарти) роботи закладів у після карантинний період.

Запрошено директорів еколого-натуралістичних центрів, станцій юних натуралістів, директорів закладів загальної середньої та позашкільної освіти, завідувачів відділами еколого-

натуралістичної творчості Палаців і Будинків дітей та юнацтва, представників громадських організацій.

Спікер наради, директор НЕНЦ Вербицький Володимир Валентинович, накреслив найважливіші теми для обговорення і оприлюднив деякі цифри, які безпосередньо стосуються ЗПО еколого-натуралістичного напрямку. Так, в Україні, нараховується приблизно:

- 600 учнівських лісництв;
- 7000 навчально-дослідних земельних ділянок;
- 3000 теплиць;
- 200 аграрних трудових об'єднань;
- 300 учнівських тваринницьких ферм;
- 4000 дендропарків і ботанічних садів;
- 12000 куточків живої природи;
- 18000 га. земельних ділянок;
- 3000 відділків квітково-декоративного господарства НДЗД;
- 5000 педагогічних працівників;
- 7500 творчих учнівських об'єднань еколого-натуралістичного напрямку;
- 2500 шкільних садів;
- 800 музеїв хліба;
- 800 навчальних кабінетів і лабораторій, учбових приміщень;
- 170 арборетумів;
- 2 дитячих ботанічних сади;
- 57 акваріумних кімнат та гідробіологічних комплексів;
- 1500 бібліотек;
- 45 еко відеотек;
- 55 електронних відеотек;
- на 90% ЗПО еколого-натуралістичного профілю забезпечені комп'ютерами;
- 88% установ під'єднані до мережі інтернет;
- 5 оздоровчих таборів;
- 9 філій ЗПО еколого-натуралістичного профілю.

Тож восени еколого-натуралістичний рух відзначатиме своє 95-річчя з гарними показниками. Щоб відмітити наполегливу працю найкращих педагогів-новаторів, НЕНЦ розробив систему морального заохочення нагрудними відзнаками всеукраїнського рівня. Списки здобувачів нагород подають обласні профільні заклади позашкільної освіти.

Приступаючи безпосередньо до обговорення по суті, спікер представив головних співдоповідачів і гостей, запрошених на нараду. Серед них:

Сальков Віктор Васильович – в.о. генерального директора Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України;

Демедюк Юрій Григорович – керівник експертної групи з питань позашкільної освіти Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти;

Вергун Юрій Валерійович – директор Департаменту інституційного аудиту Державної служби якості освіти;

Макарук Олена Олександрівна – головний спеціаліст відділу праці та нормативно-інформаційного забезпечення Департаменту фінансування державних і загальнодержавних видатків МОН України;

Корнієнко Анна Володимирівна, провідний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблеми виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;

Яковлев Володимир Афанасійович – директор КЗ “Луганський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді”;

Кибало Андрій Ярославович, адвокат адвокатського об'єднання «Харченко та партнери».

Провідні фахівці Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України, інших державних установ донесли до аудиторії останні тенденції щодо напрямів функціонування закладів позашкільної освіти на час карантину, в т.ч. особливості щодо оплати праці працівникам на період вимушеного перебування на карантині.

Насущні питання, винесені на нараду, спонукали директорів до жвавого діалогу.

Відео конференція тривала понад дві години і завершилась узгодженням ряду важливих деталей у справі подальшого функціонування закладів позашкільної освіти на час проведення карантинних заходів та у після карантинний період, створення необхідних умов в ЗПО для надання якісної позашкільної освіти відповідно до критеріїв які вимагає державна система оцінювання якості освіти.

Вербицький Володимир Валентинович, завершуючи онлайн зустріч акцентував увагу учасників наради на деяких організаційних моментах, які потребують уваги та обговорення в колективах. Це: 1) опрацювання оприлюдненого інфоматеріалу щодо логарифметичного фінансування та оплати праці у позашкільній; 2) утворення візіонарію НЕНЦ до складу якого входять шість формацій: цифрова освіта, змішана освіта (змішане

навчання), науково-дослідна освіта, соціально-екологічне, етичне і емоційне навчання, біологічне навчання, педагогічне партнерство.

Чим швидше ми зможемо ввійти в звичний для нас режим роботи у після карантинний період, тим краще буде для всіх нас і системи позашкільної освіти в цілому, підсумував доповідач.

Директори висловили думку щодо потреби у розробці електронних сертифікатів для учасників нарад, які засвідчуватимуть їх активну позицію.

Загалом до спілкування в ефірі онлайн долучилось майже 100 керівних осіб і адміністраторів державних установ системи закладів позашкільної освіти, педагогічних працівників.

Унікальна яблуня зацвіла на Сумщині

Кролевецька яблуня-колонія вкрилася рясним цвітом після минулорічного відпочинку. Фотографіями природного дива Сумщини поділилися на сторінці Кролевецької міськради у Фейсбуці.

Яблуня-колонія — ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення в Україні.

Особливий, унікальний об'єкт природно-заповідного фонду Сумської області. Розташована в місті Кролевець Сумської області, на території Кролевецької районної станції юних натуралістів.

Яблуня зростає у вигляді куща, який за площею займає близько 10 соток. Орієнтовний вік — понад 200 років. У яблуні давно вже немає її первісного материнського стовбура, а налічують близько 15 стовбурів-гілок, що приросли до землі. Особливістю яблуні (досі ця властивість не була відома) є її здатність до самостійного вкорінення гілками. Віття нахиляється до землі і пускає коріння, коли один із стовбурів відмирає. Так яблуня продовжує собі життя. Набравшись сил, вже не гілки, а дерева піднімаються знову догори, рясно вкриваючись квітками навесні і червоно-білими, приємними на смак яблуками восени.

З 1998 року яблуню-колонію охороняє закон. Разом з іншими незвичайними природними об'єктами яблуня є однією з перлин природно-заповідного фонду України. Подивитися на неї приїжджають із Голландії, Туреччини, Фінляндії, Білорусі.

Досвід з організації дистанційної роботи філії «Шафран»

Профільна філія як
новий формат
існування
позашкільної освіти в
умовах
децентралізації

Пропонуємо Вашій увазі матеріали щодо організації дистанційної роботи у філії «Шафран» КЗО «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та молоді» Дніпроперовської обласної ради. Колеги інформують: «Дуже вдячні за можливість використовувати матеріали дистанційної освіти колег. Також хочемо поділитись своїм досвідом з організації дистанційної роботи філії.

Ми організували заняття гуртків у форматі екологічної відео зали

(<https://drive.google.com/file/d/1yFNSvcVzjbjj9Lioqr4xzxYxCTEaVbiv/view?usp=sharing>),

Завдання для вихованців розміщуємо в ФБ за посиланням <https://www.facebook.com/profile.php?id=100045820420075>.

Наш сайт – <https://sites.google.com/view/shafran>.”

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді пишається Вашими здобутками.

<https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/Екологічна-відеозала-для-юннатів-до-12.05.docx>

Пам'ятаємо та вшановуємо!

Традиційно педагоги та вихованці комунального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради (директор Ельвіра Вітренко) на базі комунального закладу «Херсонський обласний госпіталь інвалідів та ветеранів війни» Херсонської обласної ради (директор Валерій Тимошенко) у межах Угоди про спільну діяльність між закладами організують виставку квіткових композицій «Квіти, травень, Перемога!» для вшанування подвигу українського народу у Другій світовій війні.

Цього року виставка складалась з творчих дитячих робіт з усієї області з таких акцій та конкурсів:

обласних акцій «Букет замість ялинки»,

«Допоможемо зимуючим птахам»,

Всеукраїнського конкурсу «Український сувенір» та Міжнародного конкурсу «Метелики – німий шедевр природи».

Заходи до Дня пам'яті та примирення, 75-ї річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

8 травня 2020 року, у День пам'яті та примирення, який відзначають в Україні відповідно до Указу Президента України від 24.03.2015 № 169, педагоги, вихованці комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів» та їхні батьки вшанували пам'ять всіх жертв Другої світової війни 1939-1945 років. Педагоги ОБЛСЮН в режимі онлайн провели просвітницькі заходи для здобувачів освіти, присвячені Дню пам'яті та примирення і 75-ій річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Гуртківці долучилися до віртуального флешмобу «Пам'ять вічна», присвяченого зазначеним вище пам'ятним датам. Проведення флешмобу було анонсовано у групі закладу у мережі Фейсбук.

Здобувачі освіти привітали ветеранів Другої Світової війни, дітей війни, вшанували пам'ять загиблих, зробивши червоні маки пам'яті, які є символом відзначення Дня пам'яті та примирення в Україні, як і в Європі, а також символом відзначення Дня Перемоги, що уособлює кров, пролиту на полях боїв, та пам'ять про тих, чиє життя забрала війна. Цю символіку використовуємо вже не перший рік. Гасло нинішнього свята: «1939-1945. Пам'ятаємо. Перемагаємо». Головне наше завдання – віддати данину шани героям війни. І тим, хто захищав Батьківщину десятки років тому, і тим, хто боронить її сьогодні. Педагоги, вихованці гуртків висловили подяку людям, які стали на захист країни у різні часи, підготували відеозвернення та розмістили на інформаційних ресурсах.

Ми пам'ятаємо, якою страшною трагедією для українців була Друга світова війна. Ми пам'ятаємо, що агресора зупинили спільними зусиллями всі держави Антигітлерівської коаліції. Ми пам'ятаємо, що той, хто захищає свою землю, завжди перемагає. Ця пам'ять робить нас сильнішими. Вона є запорукою неминучості нашої перемоги сьогодні. Світлини своїх активностей, малюнків, виготовлених власноруч маків діти надіслали на електронну адресу ОБЛСЮН.

Онлайн-міст

«Форум позашкільників 2020»

13 травня з 11:00 до 13:00 тривала Всеукраїнська онлайн-конференція «Форум позашкільників 2020» за участі МОН України, провідних фахівців державних установ системи освіти, директорів закладів позашкільної освіти, завідувачів відділів Палаців, Будинків дітей та юнацтва, педагогів-позашкільників. Координатор конференції, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, анонсував головні питання, що були винесені на обговорення:

- модель творчих учнівських об'єднань позашкільної освіти (гуртків, клубів тощо);
- модель фінансування та діяльність закладів позашкільної освіти на період запровадження в Україні режиму надзвичайної ситуації та на період виходу з карантину;
- питання реабілітації вихованців закладів позашкільної освіти після завершення карантину.

Вербицький В.В., директор НЕНЦ — ведучий наради, запросив до діалогу керівних осіб системи освіти в Україні, директорів закладів позашкільної освіти. На час онлайн-конференції відклали нагальні справи та приєдналися до дискусії:

Сальков Віктор Васильович – в.о. генерального директора Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України;

Середницька Алла Дмитрівна — начальник відділу позашкільної освіти, виховної роботи Головного управління дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України;

Дятленко Сергій Миколайович — головний експерт із питань освіти програми U-lead з Європою;

Шкура Геннадій Анатолійович – директор Українського державного центру позашкільної освіти Міністерства освіти і науки України;

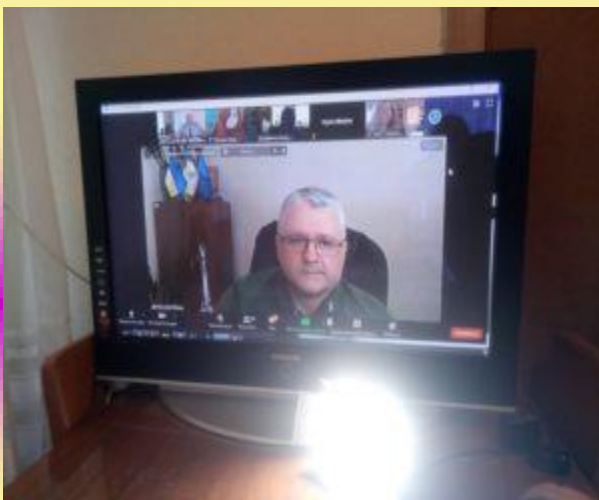
Бельська Валентина Василівна — директор Кременчуцького еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Кременчуцької міської ради Полтавської області та інші.

Спікер Вербицький В.В. окреслив найважливіші теми для обговорення, що безпосередньо стосуються ЗПО різних типів та профілів. Своє бачення змін, які відбудуться в освіті після поступового виходу з карантину, висловив Дятленко С.М. Звернувши увагу присутніх на конференції адміністраторів ЗПО на потребу пошуку нових форм діяльності установ, співдоповідач відмітив: особливу увагу необхідно буде приділити захисту дітей та педагогів на самому початку нового навчального року, коли всі підуть до школи. Учасники конференції погодились з висловом

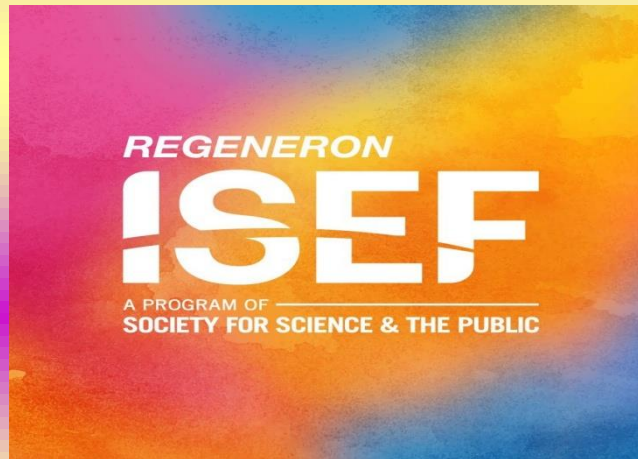
про нові виклики, які чекають освітню галузь, адже позашкільля, як і вся освіта після карантину, вже не буде таким, яким було раніше.

Провідні фахівці Директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України, інших державних установ донесли до аудиторії останні тенденції щодо напрямів функціонування закладів позашкільної освіти на час карантину, зокрема особливості щодо оплати праці працівникам на період вимушеного перебування на карантині, та відповіли на всі питання аудиторії.

Число активних підключень на час онлайн-трансляції перевищило 100 осіб, тож, на жаль, іноді програма відеотрансляції обмежувала можливість приєднання нових учасників. Пропонуємо переглянути або прослухати запис наради, перейшовши за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/15HYQLgsXJNDlmDGdfld26jemRyKrajsC?usp=sharing>.

Міжнародний фінал конкурсу науково-технічної творчості молоді ISEF (International Science & Engineering Fair)

Міжнародний фінал конкурсу науково-технічної творчості молоді ISEF (International Science & Engineering Fair) мав відбутися 10-15 травня в американському місті Анахайм, штат Каліфорнія. В березні 2020 року організатори конкурсу – Society for Science & the Public – повідомили, що захід скасовано через пандемію.

Минулого тижня було оголошено про проведення Virtual Regeneron International Science and Engineering Fair (ISEF). Virtual Regeneron ISEF 2020 відбудеться 18-22 травня.

Організатори і партнери «Еко-Техно Україна» активно підтримують рішення Міжнародного оргкомітету провести фінал, незважаючи на обставини.

Всі учасники віртуального фіналу зараз проходять онлайн реєстрацію та готуються до захисту своїх робіт у форматі відеопрезентацій. Крім захисту наукових робіт, конкурсанти зможуть стати учасниками віртуальних панельних виступів і майстер-класів від вчених, Нобелівських лауреатів і представників найбільших технологічних компаній.

На міжнародному фіналі Україна буде представлена молодими вченими, що були обрані на конкурсі Еко-Техно Україна. Це:

1. Малярчук Єва, проєкт: «Попередження конфліктів в учнівському колективі середнього та старшого шкільного віку як інструмент превенції булінгу», 11 клас, Нетішинська загальноосвітня школа I-III ступенів №2 Хмельницька обл.

2. Кислова Анастасія, проєкт: «Вирішення проблеми надлишкової ваги людства шляхом вибору посуду для подачі їжі», 10 клас, Вище професійне училище №33 м. Київ.

3. Віктосенко Юлія, проєкт «Отримання каротиноїдів через утворення композиту Zn-Al подвійно-шаровий гідроксид – каротиноїд IN VITRO в середовищі фрешів овочів та фруктів», 9 клас, «Хіміко-екологічний ліцей» Дніпропетровська обл.

4. Неруш Руслан, проєкт «Нова методика оцінки процесу дигресії екосистем», 11 клас, «Маріупольський технічний ліцей», Донецька обл.

5. Зінькова Валентина, учениця 10-го класу Технічного ліцею НТУУ «КПІ ім. І.Сікорського», проєкт: «Атаки типу Блейхенбахера на узагальнені схеми Ель-Гамала».

Конкурс в цьому році підтримали: ENSOF (InterSchoolTM), корпорація Syngenta, компанія ColorWay, Panasonic, бренд goodram, Міжнародний Дитячий Університет «Youth Flow Academy», Національний центр «Український дім», компанія «EDG», Fly Technology та інші. Інформацію щодо ISEF можна переглянути за посиланням [ISEF](#). Пропонуємо долучитись до віртуального перегляду перебігу змагання.

Дистанційна форма проведення весняної сесії Природничої школи учнівської молоді

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. № 1489 «Про затвердження Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2020 рік (за основними напрямками позашкільної освіти)» та від 31.01.2015 р. № 75 «Про затвердження Положення про Природничу школу учнівської молоді» (затверджено в Міністерстві юстиції України за № 160/26605 від 14 лютого 2015 року), з 11 по 14 травня ц.р. Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді провів весняну сесію у Природничій школі учнівської молоді дистанційно. Навчання у Школі здійснювалось у наукових відділеннях за напрямками: біологія, хімія, флористика і фітодизайн. За підсумками дворічного навчання у відділеннях проведено

написання контрольних завдань з базових дисциплін та конкурс-захист науково-дослідницьких робіт відповідно до умов конкурсу-захисту у Малій академії наук.

Вперше за час існування очно-заочної форми навчання випускна сесія була проведена дистанційно, з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та мобільного зв'язку. Дистанційний процес опосередкованої взаємодії зі слухачами Школи здійснювався в певні періоди доби, у визначені дні, за окремим розкладом наукових відділень ПШУМ. Цікаво що кураторами кожного наукового відділення був розроблений власний розклад, який мав ряд побідних та відмінних рис. Це урізноманітнювало підходи до освітнього процесу і суттєво посилювало ефективність навчання.

Участь у весняній сесії вимагала обов'язкову реєстрацію слухачів. Заявилось понад 50 учнів. З них 24 – слухачі II року навчання. Саме для них, як випускників ПШУМ, ця сесія стала неодмінною для виконання. Хоча участь слухачів I року навчання носила рекомендаційний характер, багато хто з них скористався можливістю перевірити свої знання та навички.

Спеціально для зручного супроводу слухачів упродовж чотирьох днів перебігу весняної сесії було розроблено механізм її проведення. Щоденно з 09.00 відкривався доступ до певної сторінки напрацьованих електронних матеріалів, розміщених в окремій рубриці «ПШУМ дистанційно» на сайті НЕНЦ. Спочатку слухачі ПШУМ знайомились з методологічною і довідковою інформацією, перейшовши за інтерактивними посиланнями. Потім проводились консультації та давалися практичні завдання. Кульмінацією кожного дня було виконання тестів та представлення творчих робіт у вигляді фото та відеометріалів.

Доступ до тестових завдань відкривався у певний проміжок часу відповідно розкладу занять певного відділення. Так слухачі наукового відділення «Біологія» виконали три поміжні і підсумковий тести, слухачі наукового відділення «Хімія» — два поміжні і підсумковий тести, слухачі наукового відділення «Флористика і фітодизайн» виконували творчі залікові завдання і проходити екзаменаційний іспит. Для слухачів відділення «Хімія» навчання відбувалось в режимі онлайн з використанням спеціалізованого веб-ресурсу GoogleClassroom ПШУМ на платформі ZOOM.

За підсумками весняної сесії видано наказ по НЕНЦ «Про підсумки дистанційного проведення весняної сесії Природничої школи учнівської молоді у 2019/2020 навчальному році» № 44-о від 15.05.2020 р. Цьогорічним випускникам Природничої школи учнівської молоді всіх відділень надаються Свідоцтва про

позашкільну освіту, а слухачі I року навчання переводяться на II курс та зараховуються слухачами другого року навчання.

Вихованці КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ» – учасники Міжнародної науково- практичної он-лайн конференції

14-15 травня відбулась XXI Міжнародна науково-практична он-лайн конференція «Відновлювана енергетика та енергоефективність у XXI столітті», організована науковцями Інституту відновлюваної енергетики НАН України, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та іншими міжнародними і вітчизняними організаціями.

Конференція проходила на платформі «Zoom». Учасниками молодіжної сесії стали члени гуртка «Людина і довкілля» КЗ ЛОР «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» (кер. гуртка Городиловська Л.Є.), який працює при Золочівському НВК «Школа радості».

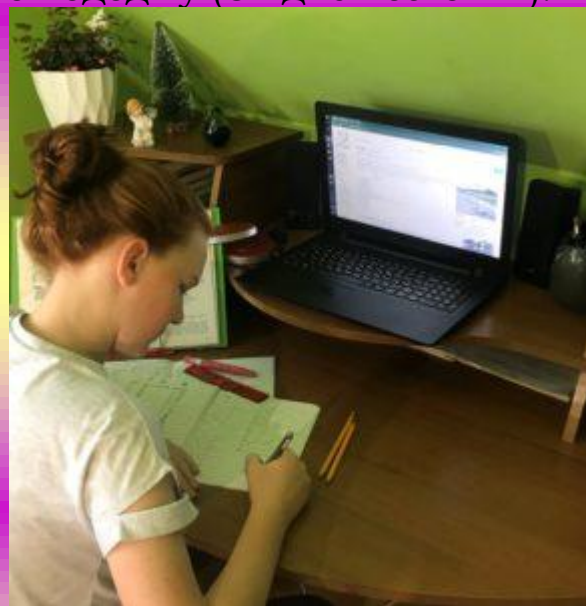
На конференції обговорювались проблеми та перспективи розвитку, використання відновлюваних джерел енергії, електро- і біоенергетичних ресурсів, тепла землі і тепlopостачання країни за рахунок енергії сонця, вітру, гідроенергетичних ресурсів, а також реалізації заходів для енергозбереження та енергоефективності.

Вихованці гуртка мали можливість поповнити свої знання з даної проблеми, прослухали доповіді провідних вчених у галузі відновлювальної енергетики. Зацікавила юних екологів доповідь про магнетизм – як один з видів альтернативної енергетики

Дуже цікаво і креативно презентували молоді вчені розрахунок математичної моделі розумного будинку, технологію бездротової передачі електроенергії та її продукування за рахунок потенціалу електромагнітного поля Землі.

Юні екологи Львівщини досліджують водойми

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді запрошує юних природоохоронців до участі в Науково-освітньому проєкті «Вчителі та учні досліджують явище цвітіння водойм в Україні». Захід відбуватиметься в заочному форматі і триватиме з 25 травня до 30 листопада 2020 року. Саме тому цікавою та актуальною є діяльність якою займаються вихованці гуртка «Юні охоронці природи» КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ», що працює на базі Старицької ЗОШ I-III ст. імені Юрія Костива Яворівського району (керівник – Валах І.І.). досліджуючи водойми в районі головного Європейського вододілу (Східне Розточчя).

Стародавнє село Старичі розташоване неподалік від знаменитого курорту, а тепер санаторію «Шкло», відомого своїми лікувальними мінеральними водами. Саме тому гуртківці спільно з педагогом вирішили дослідити якість води у водоймах даного регіону. Діти досліджували і порівнювали показники забрудненості води у природніх водоймах (річка Терешка), криницях та централізованому водопостачанні домогосподарств. Результати та висновки проведених досліджень були відображені у дослідницькій роботі, яку вихованці представили на Олімпіаду випускного шкільного дослідництва (учнівських дослідницьких проєктів) (науковий керівник – методист Корнацька О.В.).

Однак на цьому юні екологи не зупинилися. Оскільки діти досліджували місцеві водойми, для яких характерне явище «цвітіння», то в планах юнатів взяти участь в іншому науково-дослідному проєкті – «Учителі та учні досліджують явище цвітіння водойм в Україні». На сьогоднішній день, в умовах карантину,

використовуючи сервіс «Google Classroom», діти за підтримки керівника гуртка Ірини Валах мають нагоду більш детально ознайомитися з новим для них розділом біології – гідробіологією. За допомогою мікроскопу з цифровою камерою, який є в нашому еколого-натуралістичному центрі, учні будуть досліджувати мікроскопічні водорості в поверхневому шарі водойм, а також вивчатимуть видовий склад водоростей-збудників цвітіння водойм Львівщини та їх негативний вплив на водну екосистему та здоров'я людини. Програма «Google Classroom» дозволить провадити цю роботу дистанційно у період карантину.

Буде також продовжено роботу з аналізу хімічного складу водойм у період масового «цвітіння». До періоду масового «цвітіння» води вихованці гуртка «Юні охоронці природи» виготовлять планктонну сітку Апштейна, яка дозволить професійний відбір проб фіто- та зоопланктону для якісного вивчення різноманіття гідробіонтів.

Отже, планів багато. Бажаємо юним екологам гарної, плідної роботи як в умовах карантину, так і після його завершення. І, звичайно, не зупинятись на досягнутому!

Всеукраїнський конкурс «Україна рушнікова»

В квітні місяці закінчився прийом робіт на конкурс «Україна рушнікова». Щиро дякуємо всім учасникам, хто відізвався на запрошення до участі в конкурсі. Всього було подано 72 роботи з 15 областей України. Найбільше число учасників з Чернігівської, Рівненської, Сумської, Львівської областей. Творчі роботи виконані в різних техніках вишивки з урахуванням місцевого колориту. Переймаючи традиції у старших майстрів, роботи юних виконані з великою любов'ю.

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України нагородив юних майстрів за активну участь у пошуково-дослідницькій діяльності з питань пізнання джерел і процесу створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва, творчу самореалізацію та наполегливість, велику повагу до живих духовних традицій нашого народу та сприяння добрих родинних цінностей почесними відзнаками (<https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/2020-05-37.pdf>).

Онлайн-конференція з питань дистанційної освіти та навчально- дослідної роботи в закладах освіти

Громадська організація «Спілка освітян України»
Національний еколого-натуралістичний
центр учнівської молоді
ІНІЦІЮЄ
проведення он-лайн конференції
членів ГО «Спілка освітян України».

Тема конференції: «Ефективна дистанційна педагогічна діяльність: від теорії до практики».

Теми для обговорення:

1. Дистанційне навчання учнів: переваги та недоліки.
2. Дидактика мережевого навчання.
3. Актуальні проблеми освіти сьогодення.
4. Шляхи підвищення якості освіти.

Дата проведення онлайн-конференції – 27 травня ц. р.
Регламент: початок об 11:00, тривалість – 1 година.

Детальна інформація на сайтах СОУ та НЕНЦ: <http://sou2017.com.ua>, <https://nenc.gov.ua>

 Натураліст

27 травня з 11.00 до 13.00 відбулась онлайн-конференція з питань дистанційної освіти та навчально-дослідної роботи в закладах освіти, що пройде у вигляді відеоконференцзв'язку, за участі МОН України, провідних фахівців державних установ системи освіти та директорів закладів позашкільної освіти, завідувачів відділів Палаців, Будинків дітей та юнацтва, директорів ряду опорних шкіл. Ініціаторами проведення конференції є Громадська організація «Спілка освітян України» і Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.

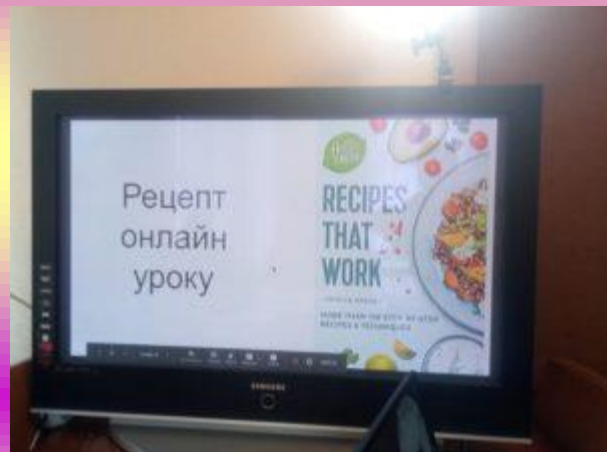
Серед обговорених питань :

1. Дистанційне навчання учнів: переваги та недоліки.
2. Дидактика мережевого навчання.

3. Актуальні проблеми освіти сьогодні.
4. Шляхи підвищення якості освіти.
5. Навчально-дослідна робота учнів.

Детально зупинившись на важливості обговорюваних питань у період запровадження карантинних заходів, ведучий онлайн-конференції Вербицький Володимир Валентинович, директор НЕНЦ, запросив до діалогу співдоповідачів – фахових спеціалістів системи освіти в Україні, директорів закладів позашкільної освіти. На час онлайн-конференції відклали нагальні справи та приєднались до дискусії для обговорення проблем і перспектив дистанційної і мережевої освіти, шляхів підвищення якості очної форми та онлайн навчання:

Літвінова Світлана Григорівна, заступник директора з наукової роботи Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, доктор педагогічних наук;

Долід В'ячеслав Валентинович, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат історичних наук, доцент;

Басараба Наталія Анатоліївна, завідувачка кабінету інформаційно-комунікаційних технологій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Булигіна Людмила Вікторівна, викладач Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського";

Стромило Іван Миколайович, викладач інформатики Вінницької приватної гімназії "Дельфін", сертифікований вчитель-експерт Microsoft.

Важливим аспектом, на який слід звернути особиву увагу вже сьогодні, визначено організацію дослідницької роботи з учнівською молоддю, підготовку науково-дослідних робіт як у школі так і в позашкільні. У обговоренні даної проблематики взяли участь:

Блюм Ярослав Борисович, директор Інституту харчової біотехнології та геноміки НАН України, доктор біологічних наук, професор, академік НАН України;

Безусько Алла Герасимівна, голова комісії МОН України з оцінювання якості методичних матеріалів і підручників, кандидат біологічних наук;

Білько Денис Іванович, кандидат біологічних наук, доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія», координатор ряду міжнародних проєктів;

Бордюг Наталія Сергіївна, директор Комунального закладу позашкільної освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр» Житомирської обласної ради, доктор педагогічних наук, доцент;

Жемойда Віталій Леонідович, доцент кафедри генетики, селекції і насінництва ім. проф. М.О. Зеленського Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат сільськогосподарських наук, та інші.

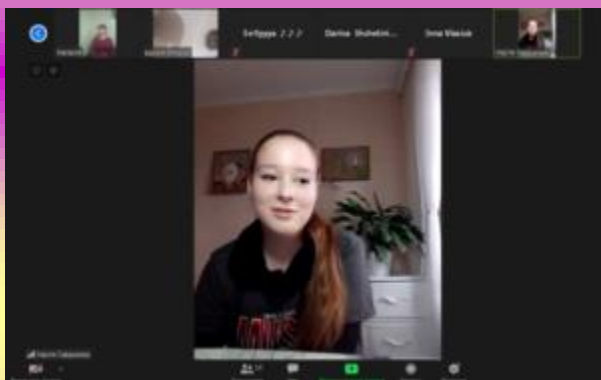
Запис онлайн-конференції: відео, аудіо контент та чат у текстовому форматі можна переглянути або завантажити за посиланням

<https://drive.google.com/drive/folders/1xhEr67RaYwPk5DNW7dXOViLPLp-xzhsP?usp=sharing>.

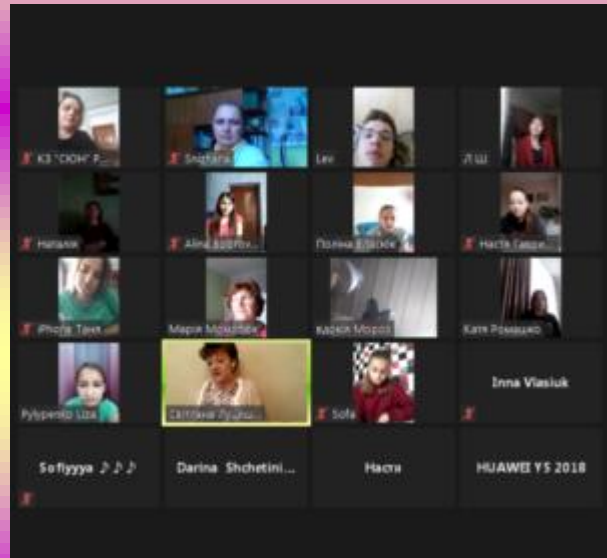
Онлайн конференція «Найяскравіші спогади за рік»

26 травня 2020 р. педагогічними працівниками комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради організовано та проведено підсумкову конференцію для вихованців Станції юних натуралістів в онлайн форматі.

Юннати та педагоги поділилися своїми враженнями про заходи та заняття, які проходили упродовж навчального року. В рамках конференції підведено підсумки онлайн марафону відеороликів «Весняне натхнення».

На завершення учасники онлайн зустрічі висловили пропозиції та побажання на наступний навчальний рік.

Позашкілля в онлайні

Під час карантину вихованці Шепетівського міського центру еколого-натуралістичної творчості можуть долучитись до роботи улюблених гуртків дистанційно. На сайті закладу у розділі "Навчаємось online" розміщені розробки занять, цікаві завдання та майстер-класи, розроблені керівниками гуртків ЦЕНТУМ. Запрошуємо усіх переглянути інформацію, перейшовши за посиланням: [Дистанційні заняття](#)

Анонс
у наступному номері:

- *III он-лайн нарада з директорами закладів позашкільної освіти, завідувачами відділів еколого-натуралістичного напрямку Палаців, Будинків дітей та юнацтва еколого-натуралістичного напрямку*
- *Он-лайн конференція з нагоди 20-річчя Закону України з позашкільної освіти*
- *Онлайн-конференція для учнівської молоді «Мое дослідництво»*

Швидко і зручно...

*В будь-якому поштовому відділенні Ви можете передплатити собі, своїм рідним та друзям у подарунок наш науково-художній журнал для дорослих та дітей «Паросток» за передплатним індексом **74561**.*

Журнал виходить щоквартально.

Видання допомагає збагнути таємниці природи, гармонію стосунків людини і довкілля.

Бажаючі можуть надсилати свої статті на електронну адресу: redakciya_parostok_nenc@ukr.net

Контакти:

**Національний еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді МОН України**

вул. Вишгородська, 19, м. Київ, 04074

<http://nenc.gov.ua>

nenc@nenc.gov.ua

**Директор НЕНЦ — доктор
педагогічних наук, професор,
академік Національної академії
наук вищої освіти України,
Голова ГО “Спілка освітян
України” **Вербицький****

Володимир Валентинович

тел. (044) 430-02-60

**Відповідальний за
випуск:**

**Кацурак Вікторія —
методист в/к**

тел. (044) 430-22-22

**Екологічно-природнича газета
для дітей
та юнацтва
"ЮННАТ"**

**передплатний
індекс
98146**

**статті
надсилати
на e-mail:
redakciya_parostok_nenc@ukr.net**

**РЕДАКЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЦЕНТРУ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ**

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний
центр учнівської молоді

3 червня 2020 року
**Онлайн нарада з директорами
закладів позашкільної освіти
еколого-натуралістичного
напрямку.**

Початок об 11.00

До 95-річчя юннатівського руху в Україні!

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді готує до видання збірку **«Антологія позашкільної освіти»**.
«Антологія позашкільної освіти» - це збірка досвіду роботи позашкільника в напрямі розбудови системи позашкільної освіти.

Запрошуємо до співпраці педагогічних працівників закладів освіти різної форми власності та підпорядкування, педагогів-позашкільників, науковців.

Детальна інформація на сайті НЕНЦ: www.nenc.gov.ua.

/redcrossukraine
REDCROSS.ORG.UA

Коронавірус: профілактика інфікування і поширення

Як знизити ризик інфікування коронавірусом?

Мийте руки з милом (мінімум 20 с) або дезінфекційними засобами із вмістом спирту

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя; відразу викидайте серветку і мийте руки

Тримайтеся на відстані від людей, у яких кашель або підвищена температура

Як захистити інших від інфікування?

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя

Одразу викидайте використану серветку і закривайте кришку смітника

Регулярно мийте руки під час догляду за хворими, а також після кашлю та чхання

Чи варто надягати медичну маску?

Так. Якщо у вас є респіраторні симптоми – кашель, утруднене дихання

Так. Якщо ви надаєте допомогу особам із респіраторними симптомами

Не потрібно, якщо немає респіраторних симптомів

Медичні працівники мають надягати респіратори

Коли використовувати медичну маску

1. Якщо ви здорові, вам потрібно носити маску, тільки якщо ви доглядаете за людиною з підозрою на інфекцію COVID-19

3. Маски ефективні лише в поєднанні з обробкою рук за допомогою спиртосамічних засобів або миття рук водою з милом

2. Надягайте маску, якщо кашляєте і чхаете

4. Якщо ви носите маску, ви повинні знати, як її правильно використовувати й утилізувати

Як надягати, використовувати, знімати і утилізувати маску

1. Перед тим як надіти маску, вмийте руки із засобом на спиртовій основі або милом

4. Зминьте маску носом, не торкайтеся до її зовнішньої поверхні – зойтьте маску за гузік, негійно викиньте у закритий контейнер, протріть руки засобом на основі спирту чи вмийте з милом

2. Покрийте рот і ніс маскою і паронайтесь, що між вашими обличчям і маскою не виникає прогалин

5. Як знімати маску: не торкайтеся до її зовнішньої поверхні – зойтьте маску за гузік, негійно викиньте у закритий контейнер, протріть руки засобом на основі спирту чи вмийте з милом

3. Не торкайтеся руками зовнішньої поверхні маски під час її використання; якщо зробите це, протріть руки засобом на основі спирту чи вмийте з милом

Залишайтеся здорові під час подорожі

Уникайте подорожей, якщо у вас гарячка і кашель

Уникайте тісного контакту з людьми, у яких гарячка та кашель

Якщо у вас гарячка, кашель і утруднене дихання, зверніться до лікаря якомога раніше.

Часто мийте руки засобом на основі спирту або мийте з милом

Не торкайтеся очей, носа чи рота

Якщо вам стає погано під час подорожі, повідомте про це екіпаж та зверніться до лікаря

Їжте тільки добре приготовану їжу

Якщо ви звертаєтесь по медичну допомогу, повідомте лікаря про свої попередні подорожі

Не плывіть в громадських місцях

Уникайте тісних контактів із тваринами

Безпека харчових продуктів

Використовуйте різні дошки для подрібнення та нарізки для сирого м'яса та вареної їжі

Мийте руки між обробкою сирого та вареної їжі

Навіть у районах, постраждалих від епідемій, м'ясні продукти можна вживати за умови правильного приготування

Джерело: Всесвітня організація охорони здоров'я